

Obiteljski astma program za Primorsko-goransku županiju (Family asthma program for Primorsko-goranska county)

Helena Glibotić Kresina, Suzana Janković, Đulija Malatestinić

Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije

Izvještaj o provedbi projekta

Astma je jedna od najčešćih kroničnih upalnih bolesti dišnog sustava. Procjenjuje se da danas širom svijeta od te bolesti boluje 300 milijuna ljudi, a da bi se do 2025.god. tom broju moglo pridodati još 100 milijuna ljudi. Prevalencija astme kod djece se od 1970-1990. god. povećala za više od 200%. Astma predstavlja i ogroman socioekonomski problem; u SAD-u se za medicinske troškove vezane za astmu izdvaja više od 6 milijardi dolara.

Sa svrhom povećanja osviještenosti o astmi kao o ozbiljnoj kroničnoj bolesti, Nastavni je zavod za javno zdravstvo PGŽ od 2005. krenuo u realizaciju projekta «Obiteljski astma program za Primorsko-goransku županiju». Program je baziran na GINA (Global Initiative for Astma) smjernicama koje su rezultat zajedničkog djelovanja Svjetske zdravstvene organizacije, američkog Nacionalnog instituta za bolesti srca, pluća i krvi te svjetskih stručnjaka iz područja astme.

Projekt ima za cilj: usvajanje znanja o astmi kontinuiranom edukacijom rizičnog dijela populacije (bolesnici i članovi uže obitelji) te svih onih koji su profesionalno u kontaktu s pacijentima: liječnika i ostalih zdravstvenih djelatnika, psihologa, učitelja, nastavnika u školama, sportskih trenera, socijalnih djelatnika, farmaceuta, studenata medicine; formiranje astma registra; izdavanje edukacijske brošure za pacijente.

U 2005. godini organizirali smo tečajeve za liječnike PZZ. Oformili smo tim edukatora kojeg su činili stručnjaci pulmolozi KBC Rijeka i Centra za dijagnostiku i liječenje plućnih bolesti. Tečaj trajne edukacije za liječnike PZZ podijelili smo na dva modula: «Astma u odrasloj dobi» i «Astma u dječjoj dobi». Tečajevi su se održavali istovremeno na dva lokaliteta; u Dječjoj bolnici Kantrida (Astma u dječjoj dobi) i Nastavnom zavodu za javno zdravstvo (Astma u odrasloj dobi), jednom mjesečno, subotom, u trajanju od osam sati. Na njima su liječnici stjecali teorijska i praktična znanja o astmi, a na kraju tečaja liječnicima se provjeravalo usvojeno znanje pismenim ispitom. Tečaj je bio kategoriziran kao tečaj prve kategorije. Na kraju su liječnici dobili kompletan program edukacije snimljen na magnetskom mediju, edukacijski materijal u pisanom obliku i edukacijske brošure namijenjene astmatičnim pacijentima «Astma i kako živjeti s njom», koju je izdao Nastavni zavod za javno zdravstvo, kao jedan od ciljeva projekta. Oba modula ukupno je završilo 87 liječnika PZZ (48,33%).

U 2006. godini edukaciju smo proširili na medicinske sestre/tehničare naše Županije. Tečaj je, kao i prošle godine podijeljen na dva modula; «Astma u odrasloj» i «Astma u dječjoj dobi». Edukatore čine doktori medicine i medicinske sestre koje se bave tom medicinskom problematikom. Tečajevi se održavaju u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo jednom mjesečno, subotom, u trajanju od pet sati. Tečaj sadržava teorijski i praktični dio te provjeru znanja polaznika pismenim ispitom.

Do sada smo održali ukupno sedam tečaja (tri tečaja «Astma u dječjoj dobi» i četiri tečaja «Astma u odrasloj dobi»), a do kraja godine planiramo održati još tri tečaja.

Oba tečaja (Astma u odrasloj dobi i Astma u dječjoj dobi) do sada je ukupno završilo 94 medicinskih sestara/tehničara, što čini 28% od pozvanih.

Na oba su tečaja zdravstveni radnici pokazali veliku zainteresiranost za tu medicinsku problematiku.

U prošloj, 2005. godini Nastavni je zavod za javno zdravstvo izdao edukacijsku brošuru «Astma i kako živjeti s njom», koja je prvenstveno namijenjena pacijentima oboljelim od astme, ali je i vrlo koristan podsjetnik zdravstvenim radnicima u njihovom svakodnevnom radu s astmatičnim pacijentima. Knjižicu dobivaju svi polaznici nakon završenog tečaja. Također smo je distribuirali i do svih ordinacija obiteljske medicine u našoj Županiji, kako bi je pacijentima učinili što dostupnijom.

Izradili smo informatički program (astma registar) kojim ćemo pratiti incidenciju i dinamiku kretanja astme na području Županije.

Iduće godine, također, planiramo nastaviti «Obiteljski astma program za PGŽ». U planu nam je edukacija odgajatelja u dječjim vrtićima, nastavnika u osnovnim i srednjim školama, sportskih trenera te pacijenata oboljelih od astme.

Kontakt adresa:

Helena Glibotić Kresina, dr.med.
Nastavni zavod za javno zdravstvo
Primorsko-goranske županije
e-mail: helena@zzjzpgz.hr